

QVÆSTIO MEDICA.
CARDINALITIIS DISPUTATIONIBVS. MANE
DISCVTIENDA IN SCHOLIS MEDICORVM · DIE IOVIS XXV.

FEBRVARIJ · M. ANDRÆA LE GROS DOCTORE MEDICO MODERATORE.

An Ver Sanitati tuenda, ac restituenda opportunissimum?

698

SV B Cælo, nihil ab omni parte beatum. Natura quod melius est semper intendit, sæpe tamen deficit. Homo *unusquisque* animantium maximè perfectus, imperfectus, ab ortu primo, pacem & bellum intra se gerit: Elementa quippe, proprias formas in eius compositione retinentia, ipsam et mutuò agendo repatiendòque, vñionem corporis & animæ dissoluunt: nec minus externis patet commodis, & incommodis, quorum primas obtinet inconstans Aër, ex Solis per Zodiacum annuo circuitu transeuntis, accessu & recessu, diuersas qualitates induens, & bene vel malè nos afficiens. Vt Asia temperata, sic homines pulchros, & conformatos generat: in Africa, calore externo internum dissipante, nascuntur homines parui, & *expositissimi* in Europa, fortes, bellicosi, & ad omnes artes scientiæque idonei.

IN hac vitâ quaternario Ætatum numero circumscriptâ, homo sanitati & morbo vicissim subijcitur. Sanitas, naturalis partium *diuturnæ*, actiones perficiens, summum bonum est, morbo contraria: felices igitur bene nati, & sanis parentibus procreati, nam vnâ cum semine excremento vtili, generationis humanæ cum sanguine menstruo, principio animato, & à toro deciduo, bonus vel malus parentum in prolem traducitur habitus, & quibus morbis obnoxij fuerint, hi in natos veluti hæreditario iure transferuntur; & ex epilepticis, arthriticis, calculosis, leprosis, Indicâ lue infectis tales nascuntur liberi.

SANITATI tuendæ, primum Aëris habenda est ratio, tenuis enim, lucidus & purus, non putridus inspirandus: loca ad Austrum versâ, morbosissimâ, maximèque pesti obnoxia: ad Orientem & Aquilonem saluberrima: excelsa, vel profunda improbanda, media probanda. Aura temperata in quolibet corporis statu conueniens est, Sanitatem in corpore temperato, perpetuò conseruat, in interperato à morbis præcauet, & iam creatos propellit. Cõseruatur sanitas similibus, morbus curatur contrarijs. Ver *δυσκρασιαν*, & *δυσμετέωρον*, contrarium Autumno, omnibus ætatibus & naturis noxio, amenitate & virtute vitali, cæteras Anni tempestates superat: eo-que tempore, Sole mundâ animâ, Arietis, Tauri, & Geminorum signa percurrente, viuifico eius calore mitescit Aër, & blando Fauonij spiritu recreantur omnia.

ALIMENTA vitæ producendæ omnino necessaria: Panis optimus fit è tritico, siliginens, fermētatus: Carnes laudantur iuniores, & vetustiores pisces: Iuscula carniū oleribus recentibus alterata, præsertim manè saluberrima: Tenuis cibi solidiores præcedant Prandium largius sit Cœnâ. Vinum Sanguis terræ, potus omnium optimus, vt pueris prohibendum, sic senibus merum concedendum, atatibus medijs aquâ diluendum. Consuetudinis habenda est ratio. Aqua siuillimis, pellucida & leuis, qualis est fluuiialis & fontana, necnon pluuialis tonitruosa: Nivalis, glacialis & per tubos plumbeos decurrens, insalubres. Labor cibos præcedat. Somnus sit nocturnus, senibus etiam diurnus concedatur. Veneri noctu post somnum indulgendum: quo Venus rarior eo melior. Inter animi pathemata, Ira corpus incendit, ex siccit, phrenitidem inuehit: Tristitia calorem natium humorum copiâ obuii finit, spiritus suffocat, mentem hebetat: Animus gaudens, ætatem floridâ facit.

IN laudabili corporis temperaturâ, ex cibis quantumvis euechymis & eupepis, triplex fit pro triplici coctione, excrementorum prouentus, quæ nisi facultas expultrix, altrici subseruiens, valido robore eliminet, morborum myriadem postmodum pariunt. Vernali tempestate, magis quàm quouis alio tempore, Natura sanitatis conseruatrici, & morborum medicatrici valida est, totum corpus fit *temperatum*, eaque humores intus hyeme quietos excitat, & si noxij sint ad exitum promouet: Sanguis benignus humor, à quo mitiores morbi fiunt dominatur: morbi à plethorâ & cacochymia, remedijs faciliè cedunt: Quibus phlebotomia vel catharsis, vniuersalia remedia conueniunt, etiam pueris, senibus, & prægnantibus, tutius vere, & autumno, quàm hyemali, vel æstiuo tempore, vsurpanda.

Ergo Ver Sanitati tuenda, ac restituenda opportunissimum.

143

F.M.P.
ATVENS

Proponebat Lutetiæ GEORGIVS IOVDVYN, Rothomagensis. Anno R.S.H. M.DC. XXVII.